

Sahakatu 7

Historiaa

Matruusi Hammarin tai Tuomisen taloksi kutsuttu huvila on rakennettu Potin rantaan todennäköisesti 1800-luvun lopussa. Rakennusta on laajennettu eteläpäättyyn vuoden 1895 jälkeisenä aikana. Vuosina 1917-1922 talo toimi Gamlakarleby Rederi Ab:n konttorina ja yhtiön jouduttua selvitystilaan Tuomisen suku osti sen. Kaupunki pakkolunasti kiinteistön vuonna 1972, jonka jälkeen se on ollut vuokrattuna.

Kaavoitustilanne

Sahakatu 7:n rakennukset sijaitsevat asemakaava-alueella olevassa perinnekorttelissa ja niihin kohdistuu suojelumerkintä **SR**. Asemakaava on saanut lainvoiman 11.7.2018. Kyseessä on siis kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi arvioitu alue ja myös rakennuksilla on erityistä arvoa.

Kiinteistöön ja rakennuksiin kohdistuvat kaavamääräykset:

YP / PERINNEKORTTELIALUE.

- ALUEELLE VOIDAAN RAKENTAA ERILAISTA KULTTUURITOIMINTAA, KUTEN TEATTERI-, KONSERTTI-, MUSEO-, NÄYTTELY-, HARRASTUS- JA TYÖPAJATOIMINTAA PALVELEVIA RAKENNUKSIA SEKÄ NIITÄ TUKEVIA PALVELU-, LIIKE-, TOIMISTO- JA VARASTOTILOJA.

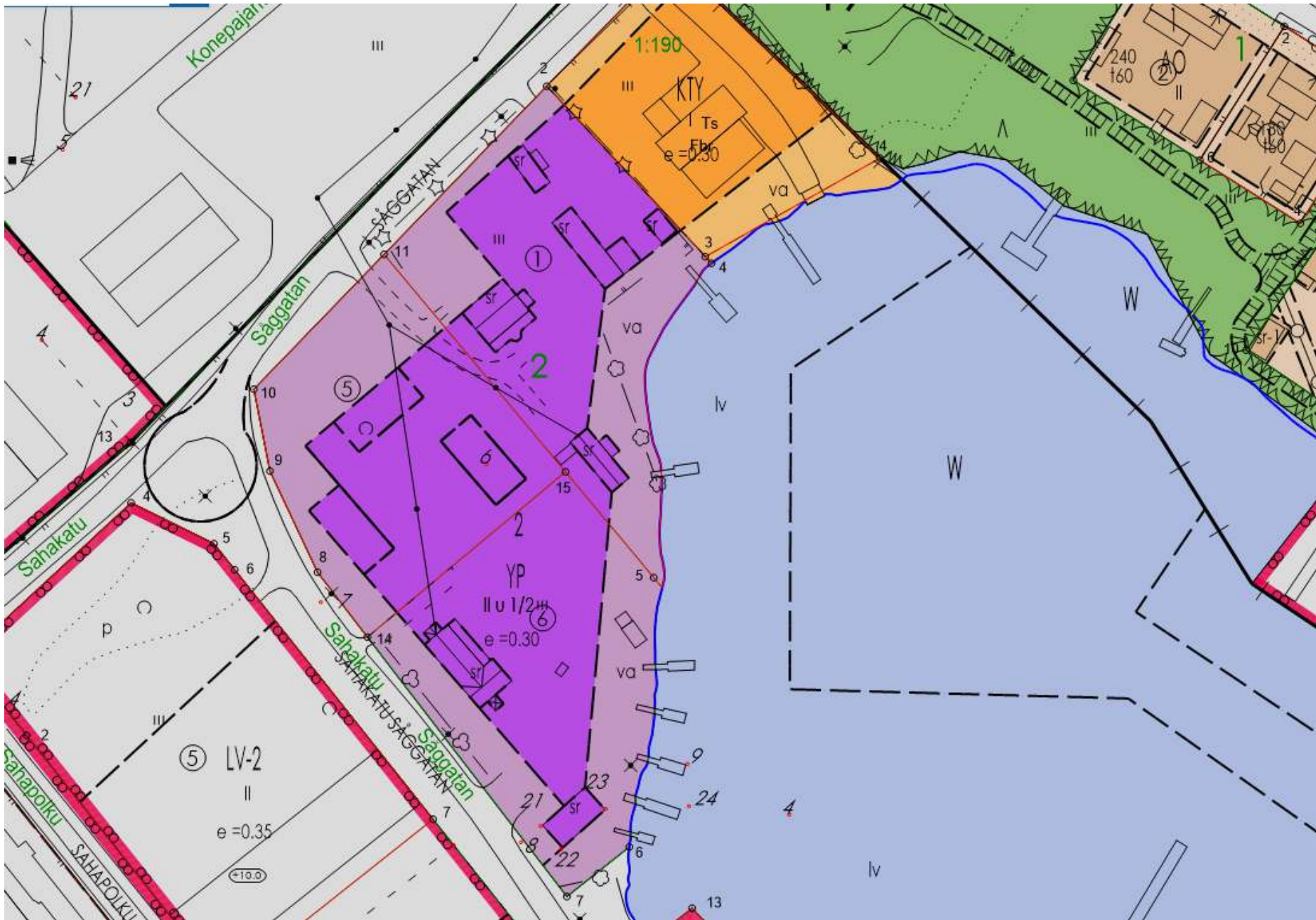
- UUSIEN ASUINRAKENNUSTEN TAI -HUONEISTOJEN TOTEUTTAMINEN ON KIELLETTY.

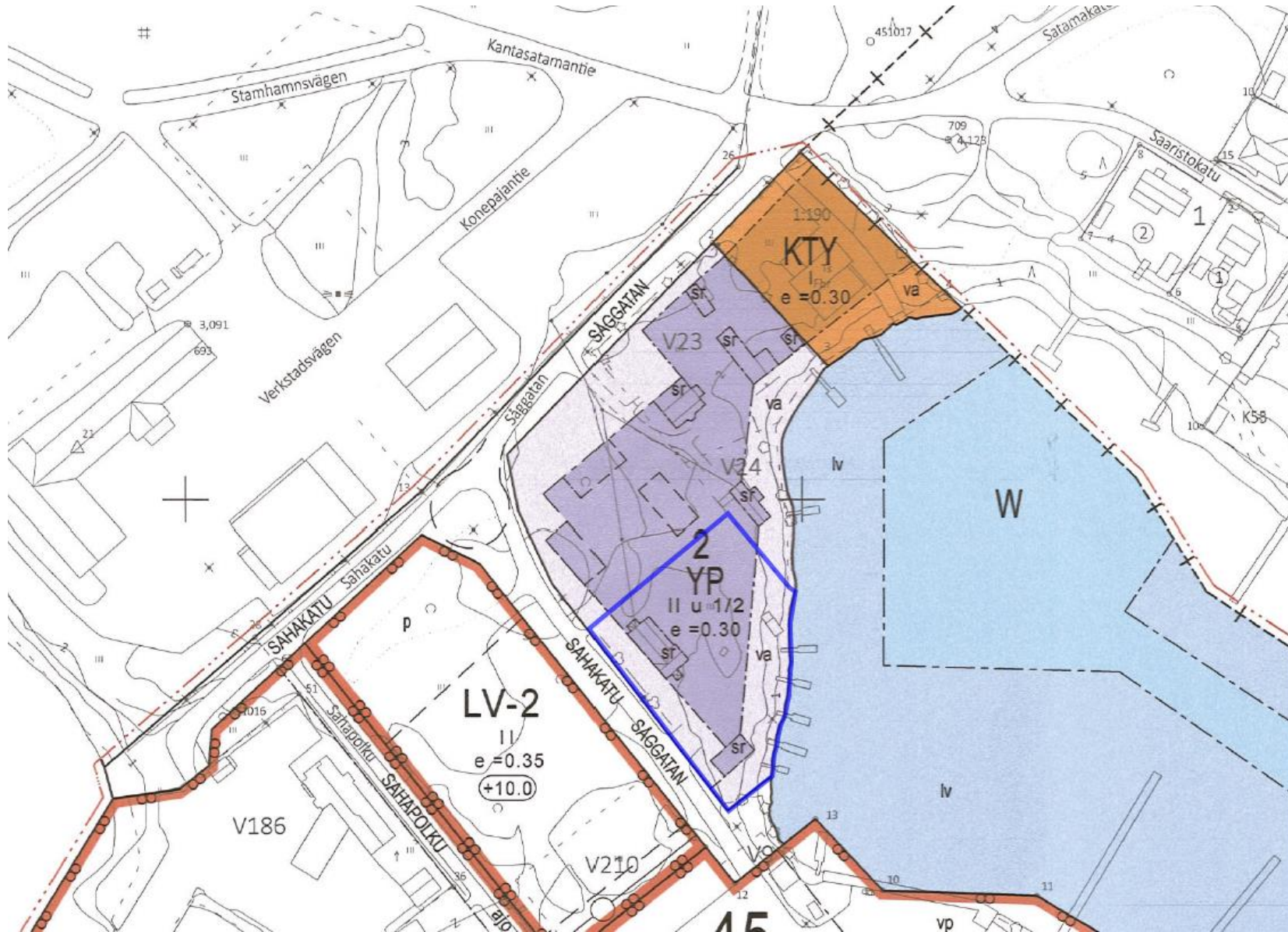
- UUDISRAKENNUKSET TULEE SOPEUTTAA MUOTOKIELELTÄÄN, MATERIAALEILTAAN JA VÄRITYKSELTÄÄN SUOJELTUIHIN RAKENNUKSIIN. KORTTELIALUETTA KOSKEVISTA RAKENNUSLUVISTA TULEE PYYTÄÄ MUSEOVIRANOMAISEN LAUSUNTO ENNEN RAKENNUSLUVAN MYÖNTÄMISTÄ.

SR / SUOJELTAVA RAKENNUS.

BYGGNAD SOM SKALL SKYDDAS.

- HISTORIALLISTI ARVOKAS JA KAUPUNKIKUVAN SÄILYMISEN KANNALTA TÄRKEÄ RAKENNUS. RAKENNUKSESSA SUORITETTAVIEN KORJAUS- JA MUUTOSTÖIDEN TULEE OLLA SELLAISIA, ETTÄ RAKENNUKSEN HISTORIALLISTI ARVOKAS TAI KAUPUNKIKUVAN KANNALTA MERKITTÄVÄ LUONNE SÄILYY. RAKENNUSTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ ON NEUVOTELTAVA MUSEOVIRANOMAISEN KANSSA ENNEN RAKENNUSLUPAA KOSKEVAN PÄÄTÖKSEN ANTAMISTA.

Kuntoarvio

K.H. Renlundin museo on dokumentoinut kohdetta marraskuussa 2021. Talo on säilynyt erityisen hyvin rakenteiltaan ja sisätiloiltaan se on edelleen 1900 –luvun alkupuolen asussa. Rakennuksessa on nähtävillä poikkeuksellisen hyvin eri kerrostumat 1800 –luvun loppupuolelta aina sen vuonna 1972 tapahtuneeseen lunastushetkeen saakka. Rakennukseen ei ole tehty viimeisinä vuosikymmeninä modernisointeja tai saneerausta jolla olisi hävitetty tai tuhottu vanhoja kulttuurikerrostumia. Teknisesti eniten huomiota vaativia osia ovat katto, lämmitysjärjestelmä sekä sähköistys. Sisä- ja ulkopinnat vaativat kauttaaltaan säilyttävän korjaamisen periaatteilla tehtävän kunnostuksen. Perusrakenteiltaan talo on kuitenkin erinomaisessa kunnossa.

Kulttuurihistorialliset arvot

Museon näkemyksen mukaan kaupungin tulisi toimia rakennusta koskevissa jatkosuunnitelmissa vastuullisesti ja edellyttää mahdolliselta ostajalta tai vuokraajalta kulttuurihistorialliset arvot säilyttävää sitoutumista. Koska rakennusten omistajilla on myös kunnossapitovelvoite, tulisi varmistaa jo tässä vaiheessa, ettei tuleva omistaja tai vuokraaja laiminlyö velvollisuuttaan. Tulevan hallinnoijan on myös hyvä ymmärtää kiinteistöä ja rakennusta koskevien kaavamääräyksen sisältö. Rakennuksia ei siis voi korjata millä hyvänsä menetelmillä tai korvata huonoon kuntoon vedoten uudisrakentamisella.

Vaikka rakennuksella on erityisiä arvoja ja se on suojeltu, eivät nämä estä kunnostusta, korjaamista tai käyttötarkoituksen muutosta. Rakennuksen jatkuva käyttö on kuitenkin paras tae sen säilymiselle.

Jos kaupunki nykyisenä omistajana päätyy vuokraamiseen, on syytä määritellä kohtuullisen tarkasti kunnossapidon jakautuminen omistajan sekä vuokraajan välillä. K.H. Renlundin museo antaa alueellisena vastuumuseona korjausrakentamisen ja restauroinnin asiantuntijaneuvontaa Keski-Pohjanmaan alueella. Museo on myös osa kaupunkiorganisaatiota ja konsultoi tarvittaessa korjausten ohjaamisessa.